

**SANDŽAČKI ODBOR
ZA ZAŠTITU LJUDSKIH PRAVA
NOVI PAZAR**

Adresa OSMANA ĐIKIĆA 2
Tel/fax 020-29-312
Datum JUNY 1992 god.

INFORMACIJA BROJ 5.
O KRŠENJU LJUDSKIH PRAVA OD STRANE SRPSKIH I CRNOGORSKIH VLASTI

18. decembar 1991. godn

Mirsad Beširević, rodom iz Tutina, koji radi punih 5 godina u SUP-u Čukarica u Beogradu, suspendovan je sa radnog mjesta, bez opravdanog razloga. Njega je dana 18. 12. 1991. godine neosnovano vrijedjao i psovao mu muslimansku majku, kolega s posla, čiji je nadimak Uča. Na radnom mjestu kolege su mu govorili da će morati da nosi kokardu, ili će u protivnom ići u " Suljovu vojsku " ..

13. januar 1992. god.

Privremeni poslovodni organ (direktor) društvenog preduzeća PIK "ERE-NIKU" iz Djakovice, donio je naredbu br. 6 kojom se naredjuje da svi radnici preduzeća, službe, komercijala, blagajna, knjigovodstvo, računovodstvo kao i svi radnici na rukovodećim mjestima, moraju voditi sva akta i dokumentaciju strogo na srpskom jeziku i ćirilичnom pismu. U naredbi stoji da je za nepridržavanje ove naredbe propisana zakonska kazna do 450,000 dinara, za pravno lice i do 25,000 dinara za odgovorno lice.

10. februar 1992. god.

Odeljenje bezbijednosti u Rožajama, rješenjem br. UP-I 015-33 oduzelo je Huseinu Hadžiću iz Rožaja, pištolj "Bernandeli" Cal. 7,65 mm za koju je imenovani imao urednu dozvolu od istog organa br. 891. Vlasnik pištolja nije učinio prekršaj zbog kojeg bi mu pištolj bio oduzet, pa se pretpostavlja da je razlog za oduzimanje pištolja to što je sin imenovanog Harun Hadžić, predsjednik SDA za Crnu Goru.

3/4. mart 1992. god.

U noći između 3. i 4. marta 1992. godine, pripadnici jugoslovenske armije su došli u selo Zaječice i oko 02 h izvršili pretres kuće Bihorac Zaima, tražili su oružje i druge vrijedne stvari. Pošto je Bihorac siromašnog stanja i nije imao nikakvog oružja, jedan od "vojnika" je naredio imenovanom da hitno nabavi pušku, a da će on jedne od narednih noći doći po nju. Ovaj "vojnika" se zavao Milovan Šekularac i dok je razgovarao sa Bihorcem držao je pištolj uperen u njegovu sljepoočnicu. Bihorac je o ovome obavijestio stanicu milicije u Sjenici.

6. i 7. mart 1992. god.

6 marta, dok je učiteljica Fatima Ljuca ispred svoje škole u selu Bagačice provodila veliki odmor sa učenicima, naišla je grupa rezervista jugoslovenske armije i počela je provocirati i vrijedjati na nacionalnoj osnovi i uz upotrebu izraznih riječi. Rezervisti Radević Rezervisti Radević Prvislav, Radević Mile i Dilparić Milina su svjedoci ovog slučaja. Narednog dana dok je učiteljica Fatima u prodavnici kupovala namirnice opet je grupa rezervista koja je tu pila alkohol, nastavila da vrijedjati Fatimu u prisustvu prodavačice Dilparić Miline.

Govorili su joj da ova ne može predavati nastavu srpskoj djeci, jer će ih navodno učiti Islamu. Jedan od rezervista koji je ljekar po zanimanju pričao je da je do sada ubio na stotine muslimanske djece bez puške i pištolja i da nije junaštvo ubiti Muslimana iz puške već ih treba sjeći na parčad. Ovaj "ljekar" je rekao da je za ove svoje zasluge dobio nagradu u Beogradu. Takođe je rekao da je odredjen dan kada će "gro Muslimana u Sandžaku biti poubijan".

3. mart 1992. god.

Pomenutog dana dok je prodavao novine "Muslimanski glas" Ibro Hodžić je, prolazeći pored prodavnice "Inex Sokolica" u Sutivanu naišao je na pogrdne i psovke Aca Rovčanina, koji mu je zaprijetio da više ne smije prolaziti tim putem i da više ne smije prodavati muslimanske novine. Nasrnuo je na njega i fizički ali su ga prisutni u tome spriječili. O ovome je Hodžić obavijestio organe MUP-a ali mu nije poznato da li su oni nešto preduzeli. Sutivan je selo u opštini Bijelo Polje.

9. mart 1992. god.

U noći između 20 i 21 h vraćajući se svojim kućama, Habeš Hajrudin, Habeš Izudin i Čolović Sadika iz Sjenice, naišli su na grupu rezervista JNA kojih je bilo osmorica i koji su bili do zuba naoružani. To se dogodilo u naselju Dubinje u Sjenici. Rezervisti su maltretirali imenovane i psovali im tursku majku, udarajući više puta palicom Izudina. Izudin je uspio pobjeći a ostalo dvoje su držali do jutra na polju. Pri tome porodica imenovanih nije smjela izaći van da pomogne svojim ukućanima.

12. mart 1992. god.

Grupa naoružanih rezervista JNA u centru Sjenice oko 00,30 h zaustavila je Mercedes u kome su bili vozač Edin Bilalović, Metović Sadžid i Miftarević Bekim - student. Sva trojica su 22-godišnjaci. Rezervisti su ih maltretirali i pretresali tražeći od njih da drže visoko podignute ruke. Nakon pretresa rezervisti su zaplijenili automobil i sve stvari koje su bile u njemu, a imenovane su pustili kući. Prilikom pretresa nije ništa pronađeno kod ovih lica niti u njihovom automobilu. Rekli su da po automobil mogu doći narednih dana.

14. mart 1992. god.

Vojnik Zahitović Džemail iz Koniča opština Tutin, koji se nalazi na odsluženju vojnog roka u kasarni "Ladjevci" u Kraljevu, požalio se svojim drugovima da mu je neko razbio ormar i odnio kasetofon i druge stvari. Na to je vojnik Simić Dragan opsovao tursku majku Zahitoviću i zaprijetio mu da će ga zadaviti na spavanju. Svjedok ovog događaja je bio dežurni čete.

19. mart 1992. god.

Podnijeto je opštinskom sudu u Tutinu prijedlog br. 551, za prinudno iseljenje iz stana dr-a sci. ginekologije i akušerstva, Gospodina Nuradina Aščerića. Dr. Aščerić navodi da je jedini specijalista ove vrste u srbijanskom dijelu Sandžaka, da je specijalizirao kod stručnjaka svjetskog glasa Dr. Asima Kurjaka, kao i u Londonu, te da mu supruga i dalje radi kod davaoca stana Dom zdravlja Tutin, pa nema razloga za ovo iseljenje. Takođe ima 6-članu porodicu. Smatra se da je razlog za iseljenje njegov aktivan rad u SDA Sandžaka.

23. april 1992. godine,

Na putu Rožaje - Podgorica, kod mesta Slijepač most, opština Bijelo Polje naoružani milicioneri zaustavili su i izvršili brutalan pretres Haruna Hadžića Rasima Šahmana i Čazima Lukača, kao i njihovog automobila. Imenovani su upoznali miliciju da su pošli na sjednicu parlamenta Crne Gore i da su sva trojica Narodni poslanici, te da ih ne može tako maltretirati milicija jer uživaju poslanički imunitet. Milicioneri to nisu uvažili već su uz prijetnju automatima naredili da poslanici podignu ruke visoko, da ih stave na automobil i da budu mirni dok se izvrši pretres. Ovo ponižavanje i maltretiranje posmatralo je 10-tak slučajnih poslanika i gostiju obližnje kafane. Sva trojica poslanika su i i čelnici SDA Crne Gore, što je izgleda i bio razlog pretresa. u

25. april 1992. godine

Oko 13 časova u selu Vitimirica opština Peć, na Kosovu, milicionari su spriječili narodne poslanike i čelnike SDA Crne Gore - Haruna Hadžića, Rasima Šahmana i Čazima Lukača, da učestvuju na protesnom mitingu, organizovanom povodom osude Predsjednika SDA Kosova, Gospodina Numana Balića, na kaznu zatvora u trajanju od 6 mjeseci. Milicija je pretresala poslanike i njihov automobil Opel Kadet IG - 247-60, punih sahat i 15 minuta. Poslanici su bili primorani da prilikom pretresa drže ruke visoko podignute. Automobil je oštećen jer su MUP-ovci skidali karburator i tapacirunge sa vrata. Odbili su da se o tome sačini zapisnik, već su drsko naredili da se imenovani odmah udalje sa lica mjesta. Sve ovo je posmatralo oko 5(pet) hiljada učesnika mitinga koji su prilazili u neposrednoj blizini događaja. u

3. maj 1992. godine,

Oko 17 h dok je išao ulicom Avnoja u Novom Pazaru, 16-ogodišnji Aladin Brunčević osjetio je udarac po glavi i poziv "Siniša". Nakon toga osjetio je da ga neko davi za grlo. Brunčević je zapomagao i dozivao u pomoć. Kada se malo povratio sebi prepoznao je Momčila Biorca milicionera u civilu koji je bio u društvu sa još dvojicom nepoznatih uniformisanih milicionera. Nakon toga je pušten kući.

4. maj 1992. godine,

Oko 17,25 h helikopter jugoslovenske armije, koji je došao iz pravca Berana proletio je na svega 3-4 metra iznad kuće Haruna Hadžića, narodnog poslanika i Predsjednika SDA Crne Gore. Imao se utisak da će helikopter udariti u kuću. Kuća Hadžića u kojoj inače žive četiri porodice, je usamljena i u njenoj blizini od 100 metara nema ni jedne druge kuće, pa se smatra da helikopter nije " slučajno prošao baš tuda ".

14. maj 1992. godine,

Oko 17 h kod fabrike " Dekor " u Rožajama patrola milicije Centra bezbjednosti iz Berana zaustavila je i maltretirala privatnog prevoznika Murić Rustema iz sela Jablanice opština Rožaje. Milicioner Bujanja Dragan je Murića izudarao metalnom štangom koju je skinuo sa škafova kamiona. Razlog za ovo divjačko postupanje razjarenog milicionera jeste to što je u škafu Murićevog kamiona pronašao 10 litara benzina za motornu testeru. Murić posjeduje ljekarsko uvjerenje i fotografije o modricama po tijelu. Žalio se Odeljenju bezbjednosti u Rožajama ali oni su mu rekli da to nije u njihovoj nadležnosti. u

19. maj 1992. godine,

Oko 6,55 h dok je sa svojom suprugom Nejmom i ocem Sinanom, u svom automobilu polazio na posao, i čim se uključio na magistralni put ispred svoje kuće u naselju Suho Polje, u Rožajama diplomirani pravnik Sabro Kalač (38), bio je pretican milicijskim Pingauerom i zaustavljen. Iz milicijskog vozila je izašao milicioner CB iz Berana i bez ikakavog obrazloženja udario po licu (šamarima) nekoliko puta pravnik Kalača. Odveo ga je zatim prema Kosovskoj Mitrovici (prošavši stanicu milicije Rožaje), i kod raskrsnice na mjestu zvanom Zeleni, uzeo podatke od imenovanog. Za svo to vrijeme na mjestu prisutni su bili Kalačev bolesni otac kojeg je bio poveo radi pregleda u Domu zdravlja i Kalačeva trudna supruga. Kalač je tražio obrazloženje od OB u Rožajama ali je dobio odgovor da oni nisu nadležni da bilo šta preduzmu. Kalač je podnio nadležnom tužilaštvu krivičnu prijavu.

20. maj 1992. godine,

Sudiji za prekršaje u Novom Pazaru, podnesen je od strane MUP-a zahtjev br. 1-813-oo192/92, kojim se traži pokretanje prekršajnog postupka protiv:

Mahmutović Alije iz Sjenice, koji je narodni poslanik,
Čolaković Ahmeta iz Novog Pazara,
Hamzagić Sabahudina iz Novog Pazara,
Džanković Hajriza iz Novog Pazara,
Alibašić Hasiba iz Novog Pazara,
Bojadžić Nihada iz Novog Pazara.

Razlog za podnošenje ovog zahtjeva jeste taj što su imenovani sasvim opravdano dana 12. januara 1992. godine, spriječili miliciju da izvrši pretres kuće i dr. prostorija Kačar Rifata iz Novog Pazara, jer milicija nije imala nalog za pretres.

21. maj 1992. godine,

Danas je putem faxes "MERHAMETU" u Novom Pazaru, stigao dopis od organa SDA iz Pljevalja, potpisan od strane službenice Binase Karahmetović. U dopisu se traži pomoć u hrani i odjeći za izbjeglice iz BiH kojih u ovom gradu ima oko 3.000. Dalje se ističe da MUP u Pljevljima privodi izbjeglice na saslušanja, da se povećava broj ranjenih koji traže spas u Pljevaljskoj bolnici, da je juče u Mostinji kod Čajniča streljano prema nepotvrđenim informacijama 40 Muslimana koji su držani kao taoci, da srpskokrnogorski dobrovoljci preko Pljevalja masovno odlaze na ratište u Goražde i Čajniče, da je jedno ranjeno lice umrlo u bolnici pod imenom Dragan, međutim naknadno je utvrđeno da se radi o Muslimanu, pa je sahranu (dženazu) obavila Islamska zajednica.

21. maj 1992. godine,

Bačevac Nasuf je danas dao izjavu Odboru za zaštitu ljudskih prava u Novom Pazaru, da je njegov otac Bačevac Rizo (74) danas nadjen mrtav u svojoj kući u selu Sebečevo kod Novog Pazara. Rahmetli Rizo je ubijen hicem u potiljak. Njegova kuća je blizu šume.

25/26. maj 1992. godine,

Oko 24 časa bez ikakavog razloga, 15 naoružanih milicionera CB iz Berana, izvršilo je brutalan pretres kuće Agović Čerima iz Gornje Vrbice kod Berana. Mupovci nisu imali nalog za pretres, niti su bilo šta pronašli kod imenovanog.

26. maj 1992. godine,

Radnici MUP-a CB Bijelo Polje, započeli su pravu raciju po muslimanskim naseljima na teritoriji ove opštine. Kako su izvršili brutalan pretres muslimanskih kuća i to naročito aktivista S D A i drugih istaknutih ljudi-Muslimana. U Loznoj pretresene su kuće Refika Šahmana, kome je uzet pištolj pod dozvolom i Šućra Gugića. Obojica su aktivisti SDA.

U Koritima je pretresena kuća Huseina Smakića, aktiviste SDA kao i kuća Smaja Smakića, Džemala Softića i Hilma Ličine. Nije pretresena kuća ni jednog vlasnika crnogorske niti srpske nacionalnosti.

27. maj 1992. godine,

Oko 3 sata i 15 minura bačena je eksplozivna naprava na kuću Šabana Čokovića u Bijelom Polju, vlasnika restorana "Afrodita". Petoro parčadi je pogodilo kuću, a troje su razbivši stakla ušla u unutrašnji deo kuće u sobe. Tom prilikom oštećen je i jedan automobil koji se nalazio ispred kuće.

27. maj 1992. godine,

Oko 3 sata i 15 minuta, bačena je eksplozivna naprava na kafe bar "Femili" vlasništvo Kemala Hrapovića iz Bijelog Polja. Oštećena je fasada i izlog. Kako piše "Pobjeda" najverovatnije se radio bombi kašikari.

Od iste bombe stradala je i susjedna časovničarska radnja vlasništvo Edina Kurćehajića. Sve se ovo dogodilo u ulici Slobode u samom centru grada.

30. maj 1992. godine,

Oko 10 h srpski rezervisti su stopirali automobil u kome se nalazio njegov vlasnik Dr. Nuradin Aščerić sa sapatnikom Krlić Bejtom iz Čarovine opština Tutin. Imenovani nisu stali da povezu rezerviste, a ovi su za njima otvorili vatru iz automata. Oni kažu da je puka slučajnost kako nisu bili pogodjeni. Ovo se dogodilo kod manastira Sopoćani u mjestu zvanom Kacelj, na putu Delimedje-Novni Pazar.

30. maj 1992. godine,

Dacić Vehbo (62) iz Cetanovića, koji boravi na stanove (katune), u Rakočke gajeve, gdje ima zemlju, priča da su 11 srpskih rezervista došli u njegov stan i prijetili da će njega i njegovu porodicu poubijati. Plašili su mu djecu govoreći: "četnici bacajte bombe". Jedan je rekao da traži Sulejmana Ugljanina, a drugi sa isukanim golim nožem se "napomolio na vrata stana gdje je bilo šestoro maloljetne djece koja su uplašeno vrištala. Sve ovo je Dacić prijavio MUP-u u Sjenici ali su mu oni rekli da to treba prijaviti vojsci.

30. maj 1992. godine,

Danas je MDD "MERHAMET-u" u Novom Pazaru stigao fax od Visokog komeserijata UN za izbjeglice kojim potvrđuje da je primio informaciju i izjave izbjeglica iz BiH o postupcima srpsko-crnogorskih vlasti prema njima.

31. maj 1992. godine,

Oko 17 h došla su trojica srpskih rezervista u selo Paljevo, opština Tutin i tražili od Emine, supruge Demić Faika, da im otvori prodavnicu, jer navodno žele 3 piva. Nakon što su dobili pivo, polomili su flaše i rekli da su došli da kolju a ne da piju. Neki mladići koji su se tu zadesili, otišli su ne želeći incidente. No rezervisti su nastavili da provociraju, psuju i vredjaju. Govorili su "nek vam sad pomogne Sulejman Ugljanin".

U medjvremenu je stigao vlasnik radnje Faik koji je poveo svoju porodicu u kuću i zaključao se. Rezervisti su se potom uputili u kuću Faikovog oca 85-ogodišnjeg Čazima, koji je nešto radio u svom vrtu. Faik je pošao da traži nekoga od pretpostavljenih, da obuzda ove podivljale rezerviste. Oni su u medjvremenu kundacima i nogama izubijali starog Čazima. Kako priča Demić Sadija " malo su ga priklali " i polomili mu inventar po kući. Kada je stigla patrola stari Čazim je već bio u nesvesti i sav krvav od duboke rane na grlu. Njega su potom odveli vozilom jugoslovenske vojske u bolnicu u Kraljevo. Čazim je kasnije ispričao da su mu rezervisti tražili pare, koje on nije imao jer je siromah, pa su ga zbog toga tukli. Psovali su tursku majku i rekli da su došli iz Vukovara, Sarajeva gdje su prosuli mnogo krvi.

31. maj 1992. godine,

Okolo 15 i 30 h milicija MUP-a Srbije zaustavila je vozilo privatnog prevoznika Hodžić Nedžiba i zahtijevala od njega i njegovog saputnika Čmanjčanin Hasiba da izadju vani, nakon čega su ih brutalno pretresli, skidajući ih gole. Tom prilikom oduzeli su im 100 švajcarskih franaka i 10.000 dinara. Ovo se desilo u Djeneral Jankoviću, graničnom prelazu prema Makedoniji.

3. juni 1992. godine,

Okolo 10,15 h u samoposluzi br. 2 u Novom Pazaru na Musali, poslovođa Ratković Milun, pucao je iz pištolja. Nakon toga je sam pozvao miliciju i direktora samoposluge i rekao im da su ga napale Ibrahimović Safeta i Saračević Banina, radnice iste samoposluge. Kako piše Ibrahimović Safeta milicija ih je bez razloga okrivila samo na osnovu izjave pomenutog šefa. Ovo nije prvi put kaže ova radnica samoposluge da Ratković Milun maltretira osoblje samoposluge.

6. juni 1992. godine,

Okolo 13,30h na autobuskoj stanici u Novom Pazaru ,pjevala je grupa naoružanih rezervista jugoslovenske vojske i psovala tursku majku. Psovali su Sulejmana Ugljanina i pjevali "dok je krvi islanine nedamo ti Sandžak UGLJANINE" i "došao vojvoda da brani braću od Turaka". Vadili su noževe i pokazivali jedan na drugoga kako će klati Muslimane. Nakon toga otišli su autobusom NP - 195-17, u pravcu Karajukića bunara.

SANDŽAČKI ODBOR ZA ZAŠTITU LJUDSKIH PRAVA
Harun Hadžić